

První láska

(kázal: Zdeněk Žamboch)

Andělu církve v Efezu piš: Toto praví ten, který drží sedm hvězd ve své pravici, který se prochází mezi sedmi zlatými svícny: „Vím o tvých skutcích, o tvém úsilí i tvé vytrvalosti; vím, že nemůžeš snést ty, kdo jsou zlí, a vyzkoušel jsi ty, kdo se vydávají za apoštoly, ale nejsou, a shledal jsi, že jsou lháři. Máš vytrvalost a trpěl jsi pro mé jméno, a nepodlehls únavě. Ale to mám proti tobě, že už nemáš takovou lásku jako na počátku. Rozpomeň se, odkud jsi klesl, navrať se a jednej jako dřív. Ne-li, přijdu na tebe a pohnu tvým svícnem z jeho místa, jestliže se neobrátiš.“ (Zj. 2,1-5)

Bratři a sestry, čas od času se stává, že se v našem životě objeví okolnosti, které nás přinutí se zastavit. Něco se změní a my naráz zjišťujeme, že věci jsou jinak, než jsme si mysleli. Musíme se vyrovnat s novou situací. Pán Bůh nás zarazí v našem rozletu a my si musíme položit otázku, jak dál. A myslím, že pro křesťany v Efezu musel být takovým zastavením moment, kdy tam při shromáždění četli ten dopis, který jsme před chvilkou četli i my.

Anglický spisovatel a filosof Edmund Burke kdysi řekl, že morální úpadek člověka bývá obvykle postupný. Člověk jenom velmi zřídka udělá velký skok z bezúhonného života do života zločinu a korupce. Cesta ke zlému obvykle začíná malými krůčky, ale jak člověk pokračuje dál a dál, jednoho dne se ukáže, že je pevně zapletený do zlého a už není úniku.

A tak to může být i v životě víry. Mohou to být zdánlivě malé věci, postupné krůčky, které nás odvádí pryč od Boha, věci, které nemusí být ani lidským očím viditelné, ale které způsobí, že původně vřelý vztah a zápal postupně vyprchá. Ale najednou vidíme, že člověk, který kdysi hořel pro Boží věci o ně ztratil zájem. A v Bibli najdeme řadu postav, u kterých můžeme sledovat, jak se jejich duchovní život postupně vyvíjí právě tímto směrem.

V knize Soudců čteme o Samsonovi. Známá postava. Samson byl oddělený pro Boha. Od narození až do dospělosti byl jeho život zasvěcený Bohu. Ráno začal s Bohem. Den strávil s Bohem. A svůj den také s Bohem skončil. Ale pak si začal chodit po svých cestách. A krůček po krůčku se začal od Boha odvracet. Do jeho života se postupně dostalo zlo. A nakonec v 16. kapitole knihy Soudců čteme jeden z nejšmutnějších veršů v celé Bibli. Stojí tam, že Hospodin od Samsona odstoupil a Samson o tom nevěděl (Sd. 16,20b). Není to tragédie? Samson se natolik vzdálil Bohu, že Bůh při něm nadále nemohl zůstat. Bůh ho opustil. A Samson, kdysi velký Boží muž, se stal tak necitlivý vůči Boží přítomnosti, že když Bůh odešel, vůbec si to neuvědomil.

Podobně tomu bylo i u krále Saula. Na počátku je všechno krásné a dokonalé, v jeho životě jasně svítí slunce a obloha je bez jediného mráčku. Je to člověk, kterého Bůh miluje a který miluje Boha. Ale pak se postupně otáčí k Bohu zády. Krok za krokem. V jeho životě se začnou objevovat temné bouřkové

mraky. A nakonec slunce úplně zakryjí a Saula najdeme u čarodějnice z Éndóru, kde hledal pomoc od moci zla, protože to byly síly, které nakonec zcela ovládly jeho život.

Často jsou to zdánlivě malé věci, postupné krůčky, které způsobí, že se člověk postupně vzdaluje od Boha, a jeho víra vychladne. A zřejmě něco takového se muselo stát ve sboru v Efezu. Když čteme ty první verše, je tam plno pozitivních věcí: **„Vím o tvých skutcích, o tvém úsilí i tvé vytrvalosti; vím, že nemůžeš snést ty, kdo jsou zlí, a vyzkoušel jsi ty, kdo se vydávají za apoštoly, ale nejsou, a shledal jsi, že jsou lháři. Máš vytrvalost a trpěl jsi pro mé jméno, a nepodlehls únavě.“** (Zj. 2,2-3)

Není to nádherný popis církve? Byli bychom dojatí a šťastní, kdyby něco podobného řekl Ježíš o nás. Skutky víry, úsilí, vytrvalost, zkoumání učení, rozeznání falešného učení, utrpení pro Ježíše. To nejsou žádné formální křesťané. To jsou znaky zralých křesťanů. A přesto těmto křesťanům Ježíš říká: **"Ale to mám proti tobě, že už nemáš takovou lásku jako na počátku."**

Je nepředstavitelné, aby ta změna, která se v tom sboru odehrála, proběhla ze dne na den. Nebylo to tak, že by jeden den Boha milovali a pak se rozhodli, že už ho milovat nebudou. Šlo to postupně. Byla doba, kdy jejich láska k Bohu byla tak vřelá, a tak nakažlivá, že přitahovala okolní lidi do jejich společenství. Zněla tam kázání, které oslovovala posluchače a zasahovala lidská srdce. Byli známí široko daleko pro svoji věrnost, a nepolevili ve vytrvalosti i když museli čelit pronásledování.

Ale pak se lidé, kteří se modlili, postupně přestali modlit. Lidé, kteří dávali - svůj čas, svoji energii, svůj zápal, svoje schopnosti a obdarování, svoje peníze, postupně přestali dávat. Lidé, kteří svědčili ztraceným, postupně přestali svědčit. A dospěli do bodu, že když se teď Ježíš dívá na tento sbor, říká: "...už nemáš takovou lásku jako na počátku."

1. Co to je první láska?

Jak bychom ji popsali? Jak bychom popsali zamilovanost? Bratři a sestry, vzpomínáte na to, když jste byli zamilovaní? Když se doma čas od času probíráme starými fotkami, připomínáme si s manželkou, jaké to bylo, když jsme se seznámili, když jsme spolu chodili, jak jsem každý týden jezdil do Studénky, jak jsem ji v roce 1995 Krkonoších požádal o ruku, a potom, když jsme se vzali, jak jsme spali v obýváku na rozkládací sedačce, budovali, stavěli, neměli jsme peníze, ale přesto nám to přišlo všechno úplně v pohodě. Byli jsme zamilovaní a těšili jsme se na to, co je před námi. Určitě i vy jste to prožili podobně.

A jaká je "první láska" ve vztahu k Bohu? Je to láska, kterou jsme prožili, když jsme se poprvé setkali s Bohem. Když se nám otevřely oči, uviděli jsme kříž, uvědomili si, že krev Pána Ježíše Krista byla prolita za náš hřích a my jsme poprvé poznali, že jeho úžasná láska se týká nás osobně. Když jsem se stal Božím dítětem a prožil jsem Jeho odpuštění a přijetí. To je první láska.

Někdo řekl, že první láska se dívá na hory problémů a vidí je jako hory, které je možné dobýt. První láska se dívá na řeky smutku a starostí, které se v životě mohou objevit, a říká: "To se zvládne. Bůh a já umíme společně plavat." První láska se dívá na překážky a vidí je jako odrazový můstek, které dokazují Boží moc. První láska vykřikne: "Jen nám dejte horu, abychom na ni mohli vylézt, dejte nám řeku, abychom mohli plavat. Dejte nám nějaký úkol, aby se ukázala nádhera Boží lásky a jeho ničím neohraničená moc." Taková je první láska.

Ale první láska je zranitelná. Potřebuje ochranu a povzbuzení. Protože je to láska, která se dává druhým. Není sobecká. Jde do všeho naplno, bez ohledu na sebe samu.

Pavel je příkladem takové lásky. Pavel věděl, že je dlužníkem Bohu. Znovu a znovu říká: "Jsem největší hříšník, ani si nezasloužím být povolán jako apoštol." Vždycky si byl velmi dobře vědom toho, kdo kdysi byl a co dělal. Sám sebe nazývá dlužníkem Řeků i pohanů. Jinými slovy, protože ho Bůh miloval, dluží Bohu, aby sdílel tuto lásku s ostatními. To je v pozadí toho, když Pavel píše křesťanům do Říma: **"Mluvím pravdu v Kristu, nelžu, a dosvědčuje mi to mé svědomí v Duchu svatém, že mám velký zármutek a neustálou bolest ve svém srdci. Přál bych si sám být proklet a odloučen od Krista Ježíše za své bratry, za lid, z něhož pocházím."** (Řím. 9,1-3) ... Je tak zamilovaný do Boha, a v důsledku toho tak miluje svoje bratry a sestry, že je ochoten být proklet a jít sám do zatracení, pokud by to znamenalo, že budou spaseni.

Stejně se modlil i Mojžíš na poušti, když se izraelité vzbouřili proti Bohu a udělali si zlaté tele: **„Ach, tento lid se dopustil velikého hříchu, udělali si zlatého boha. Můžeš jim ten hřích ještě odpustit? Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!"** (2. Moj. 32,31-32) Mojžíšova láska k Bohu je tak veliká a jeho láska k izraelskému lidu tak hluboká, že je ochotný nabídnout sebe místo nich. "vymaž mě, ale jim odpusť." To je vyjádření zápalu a nesobecké podstaty první lásky. To je první láska.

2. Jak je možné ztratit něco tak úžasného?

Ale pokud je první láska něco tak mimořádného, jak je možné ji ztratit? Pokud vlastníme něco vzácného, obvykle si dáváme dobrý pozor, aby to

nepřišlo k úhoně anebo abychom o to nepřišli. Ale i když je první láska tak vzácná, přesto se může z našeho života vytratit. Jak je něco takového možné?

Ve 24. kapitole evangelia Matouše Ježíš mluví o konci času a ve 12. verši tam říká: „**protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých.**“ Je to důsledek hříchu, kterému člověk otevřel dveře a nebránil ve vstupu do jeho života. Není to jeden velký skok ze života s Bohem do života bez Boha. Jsou to jenom postupné krůčky. A jak se člověk vzdaluje Bohu, tato kdysi vřelá, nesobecká, živá láska v životě křesťana začíná chladnout jako žhavé uhlíky, které vypadnou z ohniště. A pak zemře.

Ale nemusí to být jenom hřích, který vede k tomu, že se z našeho života vytratí živá a opravdová láska k Bohu.

Bible často používá pro ilustraci manželský vztah. Zkusme si to představit: Dva lidé se setkají a zamilují se. Tráví čas jeden s druhým, mluví spolu a sdílejí spolu svoje plány a sny. A když nemohou být spolu, myslí na sebe a přejí si, aby se znovu mohli setkat. Jejich láska postupně roste. Jednoho dne se z nich stanou manželé. Budují svůj domov a říkají si: "Budeme vždycky spolu, bude to nádherné. Tolik věcí je před námi."

Přicházejí ale povinnosti, které se musí plnit, schůzky, které se musí stihnout, starosti, které se musí řešit, služební cesty, na které se musí jezdit, problémy s dětmi, rozdílné názory na různé věci, rodinné spory a konflikty. A všechny tyto věci nás mohou velice snadno zaměstnat natolik, že láskyplný vztah začne trpět. A pak se jednoho dne podíváte přes stůl na toho druhého a říkáte si: "To není člověk, kterého jsem si vzal. Je to někdo cizí. Už si nemáme co říct." Co se to stalo? Láska vyhladověla. Nedostávalo se jí každodenní výživy a péče, kterou potřebovala k tomu, aby byla zdravá a pevná.

Není právě toto obraz církve v Efezu? Tolik dobrých věcí, a přesto se něco důležitého vytratilo. To, bez čeho církev, Kristova církev, nemůže existovat. Ztratili lásku, kterou měli na počátku. Neinvestovali to, co bylo nezbytné, aby si ji uchovali.

Ten oddíl nás znervózňuje, protože pokud nám záleží na našem životě s Bohem, vždycky před námi vyvstává otázka, nakolik se týká také nás. Ale současně obsahuje i pozitivní stránku, protože jde ještě o krok dál a říká: "Podívej se na to, co se stalo, a něco s tím dělej." Není to ztracené, existuje cesta, jak z toho ven. A to je ten skutečný důvod, proč byl napsán tento dopis.

3. Co je s tím možné udělat?

a) „Rozpomeň se, odkud jsi klesl“ říká 5. verš. Vzpomeň si, že jsi byl ztracený a mrtvý ve svém hříchu. Ale Bůh se sklonil, aby tě zvedl, a ty ses s ním setkal. "Vzpomeň si na to," říká Ježíš. Rozpomeň se na to, jaké to bylo, když ses

stal křesťanem. Vzpomeň si na to vzrušení a nadšení, které naplňuje srdce, když je láska nová a čerstvá. Rozpomeň se na ten zázrak Boží milosti a Božího milosrdenství. Vzpomeň si na to a drž se toho. Uchovávej to živé ve svém srdci. Nikdy nezapomeň na to, co pro tebe Bůh udělal.

b) Pokání. A poté co si vzpomeneš, pak je třeba, **aby ses navrátil a jednal jako dřív.** Navrať se zpátky k Bohu. V kralické Bibli i v dalších překladech je vyjádřeno jasněji, co je míněno tím návratem: **Čiňte pokání.** To je závažné slovo. Narážíme na něj znovu a znovu ve Starém i Novém zákoně. Proroci neustále volali k izraelskému národu: „Čiňte pokání, čiňte pokání!“ Navratte se k Bohu! Když Jan Křtitel začal kázat, první slovo, které vyšlo z jeho úst, bylo slovo "pokání". Když se Ježíš vrátil z pouště a začal svoji službu, první slovo, které řekl, bylo "čiňte pokání". Když byl vylit Duch svatý o Letnicích a shromáždění se ptá, co mají dělat, Petr jim jako první říká: "Obratťe se". Čiňte pokání.

Pokud má dojít k obnově života, k obnově vztahu s Bohem, nestačí se rozhodnout, že od zítřka bude všechno jinak. Je třeba přiznat si svůj hřích, přijít k Bohu a vyznat ho před ním. Prosit za odpuštění a odložit ho. Jedná se o **pokání z hříchů, které jsem udělal** a které porušují Boží zákon - pýcha, sobectví, chamtivost, nemorálnost, ať už je to cokoliv. Jedná se o ty věci, o kterých víme, že porušily náš vztah s Bohem a které nás okradly o lásku, kterou jsme kdysi k Bohu měli.

Ale kromě toho tu jsou i věci, **které se měly udělat a neudělaly.** Které se zanedbaly. To byl problém sboru v Efezu. Přestali dělat to, co bylo třeba k tomu, aby žili jako následovníci Ježíše Krista. I z toho je třeba činit pokání.

Závěr: Bratři a sestry, máme tu před sebou obraz mladé církve, která se dívá dopředu. Mají dětskou víru. Věří, že s Bohem není nic nemožného. A tak volají lidi ke Kristu, starají se o zachráněné. Jsou milujícím, pečujícím a citlivým společenstvím. Ale čas plyne a oni ztrácí zápal. Přestanou snít svoje sny. A nakonec dospěli do bodu, kdy se z jejich společenství vytratila láska, protože přestali dělat věci, přestali přidávat přísady, které dělají vztah vřelým a živým.

Evangelium je stále moc ke spasení. Ježíš má moc proměnit lidský život. Ježíš jedná s těmi, kdo na něho očekávají. A tak se nepřestávejme modlit. Nepřestávejme očekávat na Hospodina. Usilujme o to, abychom poznávali jeho cesty, viděli jeho slávu a náš pohled byl upřený na vůdce a dokonavatele naší víry - Ježíše. A přemýšlejme nad tím, jestli se do našeho života nedostaly věci, které nám brání, abychom byli radostnými a zapálenými křesťany. A pokud ano, připomínejme si náš dnešní text: „Rozpomeň se, odkud jsi klesl, navrať se

a jednej jako dřív. Ne-li, přijdu na tebe a pohnu tvým svícnem z jeho místa, jestliže se neobrátiš.“

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, Ty jsi nás tak miloval, že jsi pro nás šel na kříž. Obětoval ses kvůli nám. Proto, abychom mohli přinést svoje hříchy k Tobě a zažít odpuštění a radost ze svobodného života, který dáváš. Prosíme, připomínej nám všechno to, co jsi pro nás vykonal. Dej, aby naše láska k Tobě nechladla, ale aby byla vřelá a živá. Tebe Pane oslavujeme. Amen.*